

Eerikki Nurmi

Lainsäädäntöneuvos

Eduskunnan sivistysvaliokunnalle

Asia HE 39/2021 vp hallituksen esitys eduskunnalle laiksi liikkumisvapauden ja lähikontaktien väliaikaisesta rajoittamisesta

Opetus- ja kulttuuriministeriön puolesta esitän kunnioittavasti seuraavan otsikossa mainitussa asiassa.

Yleiset huomiot

Opetus- ja kulttuuriministeriö yhtyy lausunnoissa laajalti esitettyyn näkemykseen siitä, että välttämättömien liikkumisrajoitusten tulisi olla mahdollisimman lyhytkestoisia ja rajattuja. Perusopetuksen tavoin myös toisen asteen koulutuksessa ja korkeakoulutuksessa tulisi siirtyä lähiopetukseen tai lähi- ja etäopetuksen muodostamaan hybridiopetukseen heti kun se on terveysturvallisuuden puitteissa mahdollista.

Lausuntokohtaiset huomiot

Opetushallitus esittää, että liikkumisrajoitusten poikkeuksia koskevaan 5 kohtaan lisättäisiin selkeyden vuoksi viittaukset lukiolain, ammatillisesta koulutuksesta annetun lain, yliopistolain ja ammattikorkeakoululain mukaiseen koulutukseen ja tutkintoihin. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että lakiviittauksia ei ole välttämätöntä lisätä. Jos lakiviittaukset päätetään lisätä, tulee huomioida, että ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta järjestetään myös muiden kuin Opetushallituksen viittaamien lakien perusteella, joten luetteloon tulisi lisätä myös muut ammatillista koulutusta ja korkeakoulutusta sääntelevät lait sekä huomioida myös Suomessa toimivat ulkomaiset korkeakoulut ja muut virallisen koulutusjärjestelmän ulkopuoliset toimijat.

Opetushallitus esittää lisäksi, että valiokunta lausunnossaan selkeyden vuoksi nostaisi esille VALMA-, TELMA- ja lukiokoulutukseen valmistavat koulutukset. Opetus- ja kulttuuriministeriö on sivistysvaliokunnalle 30.3.2021 antamassaan lausunnossa todennut, että ministeriön käsityksen mukaan pykälän sanamuoto jo nykyisellään kattaa nämä koulutukset, mutta selkeyden vuoksi asia olisi perusteltua tuoda esille valiokunnan lausunnossa.

Lisäksi Opetushallitus esittää, että ammatillisen koulutuksen näytöt ja ylioppilastutkintoja vastaavat tutkinnot (International Baccalaureate, European Baccalaureate ja Deutsches Internationales Abitur) voitaisiin todeta nimeltä valiokunnan lausunnossa pykälän 2 momentin 5 kohdan soveltamisalaan kuuluviksi. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että säännöksen sanamuoto (ylioppilastutkinnon tai sitä vastaavan tutkinnon kokeeseen osallistumisen vuoksi) kattaa myös nämä edellä mainitut tutkinnot, mutta niiden mainitseminen valiokunnan mietinnössä voisi olla selkeyden vuoksi perusteltua.

Opetushallitus esittää lisäksi, että lakisääteiset tutkinnot, kuten rehtorin kelpoisuusvaatimukseksi säädetty opetushallinnon tutkinto (asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista 986/1998), yleiset kielitutkinnot (laki yleisistä kielitutkinnoista 964/2004), kääntäjätutkinnot (laki auktorisoiduista kääntäjistä 1231/2007) ja valtionhallinnon kielitutkinnot (asetus suomen ja ruotsin kielen taidon osoittamisesta valtionhallinnossa 481/2003) lisättäisiin pykälätekstiin. Opetus- ja kulttuuri-ministeriö pitää perusteltuna, että myös näiden edellä mainittuihin tutkintoihin osallistuminen olisi liikkumisrajoitusten aikana mahdollista ja ehdottaa säännöksen tarkentamista tältä osin. Kyseisten tutkintojen suorittamisella voi olla merkitystä henkilön työllistymisen ja koulutukseen hakeutumisen kannalta.

Opetushallitus toteaa, että lisäksi esimerkiksi työelämässä tarvittavien lakisääteisten lupien ja pätevyyksien suorittaminen tulee katsoa osaksi työssäoppimista, tutkinnon suorittamista ja työllistymistä. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että mikäli edellä mainitut luvat ja pätevyydet suoritetaan ammatillisen koulutuksen yhteydessä, ne kuuluvat 3 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaiseen ”opiskeluun osallistumiseen”. Jos luvat ja pätevyydet suoritetaan työssäkäynnin yhteydessä, ne voitaneen katsoa 4 kohdan mukaiseksi ”virka- tai työsuhteeseen liittyvien työtehtävien hoitamiseksi taikka elinkeino- tai yritystoiminnan harjoittamiseksi”. Jos lupia ja pätevyyksiä ei suoriteta opintojen tai työssäkäynnin yhteydessä, ne säännöksen sanamuodon perusteella saattaisivat jäädä liikkumisrajoitusten poikkeusten ulkopuolelle, ellei niiden voida katsoa kuuluvan ”ammatilliseen koulutukseen osallistumiseen”.

Mikäli lain voimassa oloa myöhemmin pidennettäisiin, Opetushallitus tuo esille oppivelvollisuus uudistuksen, joka tuo lukio- ja ammatillisen koulutuksen opiskelijat osaksi oppivelvollisuuskoulutusta 1.8.2021 alkaen. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että oppivelvollisuuden laajentuminen ei opiskeluun osallistumisen osalta vaikuta liikkumisrajoitusten poikkeuksiin, mikäli edelleen sovellettaisiin vallitsevaa käytäntöä, jossa koulutuksen järjestäjät päättävät etäopetukseen siirtymisestä ja välttämättömän lähiopetuksen järjestäminen turvataan. Myös oppivelvolliset toisen

asteen opiskelijat voisivat tällöin suorittaa oppivelvollisuuttaan osallistumalla etäopetukseen tai välttämättömään lähiopetukseen.

AMKE ry tuo lausunnossaan esille, että ammatillisen koulutuksen opiskelijat osallistuvat opiskeluun myös työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa. Tosiasiallisesti sulku vaikuttaa lukuisien yritysten mahdollisuuteen pitää toimintaansa yllä. Mikäli työpaikka, jossa opiskelija on työpaikalla tapahtuvassa oppimisessa, joutuu sulun takia rajoittamaan toimintaansa, tulee opiskelijan mahdollisuus jatkaa opintojaan sekä saada opintojen aikaisia opintososiaalisia etuisuuksia turvata. Myös SAKKI ry on lausunnossaan kiinnittänyt huomiota siihen, että elinkeinotoimintaa välillisesti rajoittavat toimet vaikuttavat myös ammatilliseen koulutukseen ja opiskelijoiden mahdollisuuksiin suorittaa työssäoppimisjaksoja. AMKE ry myös toteaa, että selkeät ohjeet tulee olla myös siitä, miten toimitaan, jos oppisopimus (työsopimus) katkeaa sulun ajaksi. Opetus- ja kulttuuri-ministeriö toteaa, että jo keväällä 2020 on laadittu toimintamalleja ja ohjeistuksia tilanteisiin, joissa työpaikalla järjestettävä oppi- tai koulutussopimukseen perustuva koulutus estyy tai keskeytyy työpaikan sulkemisen tai korkean tartuntariskin vuoksi. Näissä tilanteissa opiskelijan opintojen jatkuminen ja edistyminen pyritään turvaamaan siirtymällä muissa oppimisympäristöissä järjestettävään opetukseen. Mainittu ohjeistus löytyy opetus- ja kulttuuriministeriön nettisivuilta UKK-kysymyksistä.

Unifi ry, SYL ry, SAMOK ry, SLL ja SAKKI ry tuovat lausunnoissaan esille, että esityksen ulkopuolelle on jätetty kirjastopalvelujen käyttäminen liikkumisrajoituksesta poikkeamisen perusteina. Myös Kuntaliitto toteaa lausunnossaan, että asialla voi olla merkitystä oppilaiden ja opiskelijoiden asemaan kirjastopalveluiden käyttäjinä. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että opintojen edistymiseksi välttämätön kirjastopalveluiden käyttö, esimerkiksi oppikirjojen lainaaminen, tulisi olla mahdollista myös liikkumisrajoitusten puitteissa. Välttämättömien oppimateriaalien noutaminen tulisi katsoa välttämättömäksi opiskeluun liittyväksi syyksi poiketa liikkumisrajoituksista lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin 5 kohdan nojalla.

SAKKI ry toteaa lausunnossaan, että linjaukset jättävät jossain määrin tulkinnanvaraiseksi sen, voiko ammatillista koulutusta järjestää lähiopetuksena ja missä laajuudessa. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että lakiesityksessä ei oteta kantaa lähi- ja etäopetuksen järjestämisestä päättämiseen. Koronaepidemian aikana muodostuneen käytännön mukaan lukiokoulutuksessa ja ammatillisessa koulutuksessa koulutuksen järjestäjät päättävät etäopetukseen siirtymisestä. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulkitsee hallituksen esitystä siten, että muodostunutta käytäntöä etäopetukseen siirtymisestä ei ole tarkoitus muuttaa myöskään liikkumisrajoitusten aikana. Jos koulutuksen järjestäjä arvioi lähiopetuksen järjestämisen välttämättömäksi, katsottaisiin lähiopetukseen osallistuminen lakiesityksen 3 §:n mukaisesti välttämättömäksi opiskeluun osallistumiseksi.

SAKKI ry toteaa, että opiskeluun liittyvän läsnäolodellytyksen ilmaisemisen (“läsnäolodellytys tulisi osoittaa yksilöimällä tarve osallistua lähiopetukseen”) suhteen vaatimusten ja ohjeistuksen tulee olla selvempi. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että hallituksen esityksen perusteluiden mukaan henkilön liikkua liikkumis- ja oleskelurajoituksia koskevalla alueella, henkilöllä tulisi olla mukanaan selvitys siitä, mikä on liikkumisen määränpää ja tarkoitus sekä hänellä olevasta 3 §:ssä tarkoitetusta poikkeusperusteesta. Tiedot voidaan antaa joko suullisesti tai kirjallisesti poliisin sitä pyytäessä. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että SAKKI ry:n lausunnossa esiin nostetun ”lähiopetuksen tarpeen” yksilöintiä selvityksessä ei kuitenkaan voida pitää perusteltuna. Koulutuksen järjestäjä päättää välttämättömän lähiopetuksen järjestämisestä, ja jos lähiopetusta on päätetty järjestää, tulisi liikkuminen aina olla mahdollista.

SAKKI ry toteaa lausunnossaan, että esitetyn lain 3 §:n 3 kohdan perusteluihin olisi hyvä lisätä selkeyden vuoksi maininta opiskelu- ja opiskelijahuollosta. Myös SYL ry:n lausunnossa on nostettu esiin kuraattorin, opintopsykologin tai näihin rinnastettavissa olevat palvelut, joiden käyttäminen on voi olla SYL:n näkemyksen mukaan välttämätön peruste opiskelijan liikkumiselle. Opetus- ja kulttuuriministeriö tulkitsee, että oppilas- ja opiskelijahuollon palveluihin osallistuminen tulee jo huomioiduksi lakiesityksen 3 §:n 2 momentin 3 kohdan perusteella, jonka mukaan liikkuminen olisi sallittua terveydenhuollon tai sosiaalihuollon palvelujen käyttämisen vuoksi. Oppilas- ja opiskeluhuoltoa voidaan järjestää myös yhteisöllisenä opiskelu-huoltona. Välttämätön osallistuminen tähän on opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan mahdollista 5 kohdan eli opiskeluun osallistumisen perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan ei ole tarvetta lisätä opiskelu- ja opiskelijahuoltoon osallistumista nimenomaisesti liikkumisrajoitusten poikkeukseksi.

SAKKI ry toteaa, että etäopintojen aikaan moni oppilaitos on tarjonnut etäopetuksessa oleville opiskelijoille ruokakasseja, vaikka tähän ei suoraa velvoitetta oppilaitoksilla olekaan. SAKKI ry pitää tärkeänä, että tämä toiminta laskettaisiin jatkossakin sallituksi 3 § 1 kohdan (elintarvikkeiden tai ruoan hankkiminen) perusteella. Opetus- ja kulttuuriministeriön yhtyy tähän näkemykseen. Pykälän säännöskohtaisissa perusteluissa ei ole erikseen mainittu ruuan noutamista oppilaitoksesta, mutta opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että säännöksen sanamuoto kuitenkin kattaisi myös opiskelijoille tarjottavan ruuan noutamisen oppilaitoksesta.

Lapsiasiainvaltuutettu toteaa lausunnossaan, että lähiopetuksen turvaaminen ns. nivelkohdissa oleville nuorille, jotka ovat hakemassa toisen asteen tai korkea-asteen koulutukseen olisi erityisen tärkeää. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että nykyisten suositusten pohjalta toisen asteen koulutuksen järjestäjät päättävät välttämättömän lähiopetuksen järjestämisestä. Lukiolain mukaan opiskelijalla on oikeus saada muun muassa tarpeidensa mukaista henkilökohtaista ja muuta jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvää ohjausta. Myös ammatillisesta koulutuksesta annetun lain mukaan opiskelijalla on oikeus saada henkilökohtaista ja muuta

tarpeellista opinto-ohjausta, mikä pitää sisällään myös jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvän ohjauksen. Koulutuksen järjestäjät voivat päättää myös jatko-opintoihin hakeutumiseen liittyvän opinto-ohjauksen järjestämisestä lähiopetuksena silloin kuin se välttämätöntä.

Arene ry:n lausunnossa on viitattu lakiesityksen mukaiseen maskipakkoon ja katsottu, että se vahvistaa ammattikorkeakoulujen mahdollisuuksia edellyttää maskien käyttöä kampuksilla tapahtuvassa toiminnassa. Kuntaliitto puolestaan katsoo, että esityksen perusteella jää epäselväksi, onko oppilaalla ja opiskelijalla opetukseen ja koulutukseen osallistuessaan velvollisuus käyttää kasvomaskia koulun ja oppilaitoksen toiminnassa sisätiloissa ja kenen tehtävänä on maskivelvollisuuden valvonta. Kuntaliitto edellyttää tältä osin sääntelyn selkiyttämistä.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että lakiesityksen 2 §:n 4 momentin mukaan pykälän 2 momentissa tarkoitettulla alueella liikkuvan vuonna 2007 tai sitä ennen syntyneen on käytettävä suun ja nenän peittävää kasvomaskia tai hengityssuojainta sisätiloissa ja liikennevälineissä, joissa on muita kuin samaan talouteen kuuluvia henkilöitä. Kasvomaskia tai hengityssuojainta ei kuitenkaan tarvitse käyttää, jos terveyteen liittyvät syyt sen estävät. Esitetyn säännöksen mukaan oppilaalla ja opiskelijalla on siten lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettuun koulutukseen ja opetukseen osallistuessaan velvollisuus käyttää kasvomaskia koulun ja oppilaitoksen toiminnan sisätiloissa.

Lakiehdotuksen 5 §:n mukaan lain noudattamista valvoo poliisi, joka voi lakiehdotuksen 7 §:n nojalla määrätä maskia käyttämättömälle henkilölle rikesakon. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että lakiehdotuksessa ei ole erikseen käsitelty sitä, miten poliisin harjoittaman valvonnan lisäksi itse toiminnan harjoittajat (esimerkiksi julkisen liikenteen liikennöitsijät, oppilaitokset taikka elintarvikeliikkeet) voivat osallistua maskipakon valvontaan. Perusopetuksen, lukiokoulutuksen, ja ammatillisen koulutuksen järjestäjillä sekä korkeakouluilla on niiden toimintaa koskevan lainsäädännön mukaan velvollisuus huolehtia turvallisesta opiskeluympäristöstä. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että tähän velvollisuuteen perustuen oppilaitosten tulee omalta osaltaan ohjeistuksella ja viestinnällä huolehtia siitä, että oppilaat ja opiskelijat käyttävät kasvomaskia, ellei sen käyttämiseen ole terveydellistä estettä. Oppilaitoksilla ei ole kuitenkaan lakiin perustuvaa oikeutta poistaa maskia käyttämätöntä oppilasta tai opiskelijaa oppilaitoksen tiloista, ellei kyse ole koulutusta koskevien lakien kurinpitösäännöksissä tarkoitetuista tilanteista. Kurinpitösäännösten mukaan opetusta häiritsevä, väkivaltaisesti tai uhkaavasti käyttäytyvä taikka toisen henkeä tai terveyttä vaarantava opiskelija voidaan määrätä poistumaan jäljellä olevan oppitunnin ajaksi luokkahuoneesta tai muusta tilasta, jossa opetusta annetaan, taikka koulutuksen järjestäjän järjestämästä tilaisuudesta. Mainitut säännökset koskevat lähtökohtaisesti yksittäisiä ja poikkeuksellisia tilanteita, jossa opiskelija käyttäytyy väkivaltaisesti taikka uhkaavasti taikka vaarantaa toisen henkeä tai terveyttä. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo olevan tulkinnanvaraista, voidaanko

kasvomaskia käyttämättömän mutta oireettoman ja muutoin väljyys- ja hygieniatoimenpiteitä noudattavan opiskelijan katsoa säännöksessä tarkoitettulla tavalla vaarantavan toisen henkeä tai terveyttä. Mainittuja säännöksiä sovellettaessa hallintolain suhteellisuusperiaatteen noudattaminen on erityisen tärkeää, koska määrämällä opiskelija poistumaan oppilaitoksen tiloista puututaan perustuslain turvaamiin sivistyksellisiin oikeuksiin ja opiskelijan lakisääteiseen oikeuteen saada opiskeluoikeuteensa kuuluvaa opetusta ja ohjausta. Toisaalta perusoikeuksien rajoittamista koskevassa punninnassa tulee huomioida myös perustuslain turvaama oikeus elämään ja henkilökohtaiseen turvallisuuteen.

Kuntaliiton lausunnossa on lisäksi kiinnitetty huomiota siihen, että opetus on koulutusta koskevan lainsäädännön mukaan oppilaille ja opiskelijalle maksutonta ja jos oppilaan ja opiskelijan maskivelvollisuus koskee myös opetuksen ja koulutuksen järjestäjän toimintaa, on esityksessä Kuntaliiton näkemyksen mukaan huomioitava tästä aiheutuvat kustannusvaikutukset. Tältä osin opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että lakiehdotuksessa kasvomaskin käyttö ja hankkiminen on säädetty yksilön velvollisuudeksi. Toisella asteella ja korkeakouluissa opiskelija kustantaa maskipakon voimassa ollessa maskit lähtökohtaisesti itse vastaavasti kuin joukkoliikenteen käyttäjät tai laissa säädettyjen sallittujen palveluiden käyttäjät. Monet oppilaitokset tarjoavat tällä hetkellä maskeja opiskelijoiden käyttöön ja opetus- ja kulttuuriministeriö pitää käytäntöä suositeltavana myös lakisääteisen maskipakon aikana osana turvallisuudesta opiskeluympäristöstä huolehtimista. Perusopetuksessa opetuksen järjestäjän pitää opetus- ja kulttuuriministeriön tulkinnan mukaan tarjota ja kustantaa maskit. Valtiovarainministeriö on jo maskisuositusten perusteella huomionnut koronakustannuksia, mukaan lukien maskit, kuntien rahoituksessa.

Myös AMKE ry toteaa lausunnossaan, että epäselvyyttä on aiheuttanut koulutuksen järjestäjän mahdollisuus päättää oppilaitoksen tiloissa maskipakosta. AMKE toteaa, että koronaepidemian hillitsemiseksi tulisi koulutuksen järjestäjille mahdollistaa tiloissaan maskipakko (pl. terveyteen liittyvät syyt) esim. neuvoteltuaan asiasta sen alueen koronakoordinaatio-ryhmän kanssa, jossa maskipakkoa käytettäisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo, että AMKE ry:n huomiot eivät liity nyt käsiteltävänä olevan hallituksen esityksen mukaiseen maskipakkoon. Opetus- ja kulttuuriministeriön mielestä on selvää, että yleistä lakisääteistä maskipakkoa sovelletaan myös oppilaitosten sisätiloissa.

Taiteen perusopetus on osa Suomen koulutusjärjestelmää. Se perustuu opetussuunnitelmaan, ja siitä säädetään laissa (633/1998) ja asetuksessa (813/1998) taiteen perusopetuksesta. Taiteen perusopetuksen opetussuunnitelman perusteet on päätetty yhdeksälle taiteenalalle ja opetusta annetaan sekä ryhmä- että yksilöopetuksena, ensisijaisesti lapsille ja nuorille. Taiteen perusopetuksen noin 130 000 oppilaasta valtaosa on peruskouluikäisiä. Varhaisiän taiteen perusopetuksen piirissä opiskelee noin 35 000 ja aikuisten taiteen perusopetuksessa noin 10 000

oppilasta. Taiteen perusopetus on luonteeltaan vapaaehtoista, kuten ovat kaikki muut kuin oppivelvollisuuteen sisältyvät koulutusmuodot.

Taiteen perusopetuksen luonteen vuoksi siitä on koronaepidemian aikana ohjeistettu myös opetus- ja kulttuuriministeriön, sosiaali- ja terveysministeriön sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen laatimassa ohjeessa, joka koskee lasten ja nuorten harrastustoiminnan järjestämistä (Ohje lasten ja nuorten harrastustoiminnan (ml. taiteen perusopetus) järjestämisestä, rajoittamisesta ja keskeyttämisestä valtioneuvoston periaatepäätöksen 26.1.2021 mukaisilla epidemiatasoilla, 2.2.2021). Sisätiloissa tapahtuva ohjattu harrastaminen, ml. taiteen perusopetus, on tällä hetkellä mahdollista vuonna 2008 syntyneille ja sitä nuoremmille lapsille, ja taiteen perusopetusta on tältä osin toteutettu myös lähiopetuksena terveysturvallisuusnäkökohdat huomioiden. Tältä osin esitys muuttaa vallitsevaa tilannetta merkittävästi.

Yleisten kirjastojen osalta rajoituksilla on selkeitä kielteisiä vaikutuksia ihmisten mahdollisuuksiin hankkia tietoa ja virkistystä sekä kehittää itseään. Laissa yleisistä kirjastoista (1492/2016) määritellyt yleisen kirjaston palvelut. Liikkumisrajoitustenkin voimassaollessa kirjastot jatkaisivat monipuolista aineisto- ja palvelutarjontaansa verkossa. Opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo kuitenkin, että lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin 2 kohdan mukainen mahdollisuus postin ja muiden lähetysten noutamiseksi ja lähettämiseksi soveltuu myös kirjastojen aineiston noutamiseen ja palauttamiseen. Koska kaikilla kansalaisilla ei ole kotonaan tietokoneita ja –verkkoja, lakiehdotuksen 3 §:n 2 momentin 3 kohtaa (esim. terveydenhuollon ja sosiaalihuollon palvelut) tulisi voida hyödyntää kansalaisille suunnattujen julkisten sähköisten palvelujen saavutettavuuden varmistamiseksi myös kirjastojen tietokoneiden käyttömahdollisuuden osalta. Oppilaitosten kurssikirjatarjonnasta on mainittu aikaisemmin tässä lausunnossa.

Into ry:n on lausunut nuorisotyöntekijöiden erillisestä huomioimisesta. Lakiehdotus sallii välttämättömien työtehtävien takia liikkumisen kaikille. Opetus- ja kulttuuriministeriön näkemyksen mukaan tämä pitää sisällään myös ammattiuurheilun. Myös opetus- ja kulttuuriministeriön edellisessä lausunnossa esittämän mukaisesti samalla tavalla tulisi suhtautua henkilöihin, joille on myönnetty apuraha tieteelliseen, taiteelliseen tai urheilulliseen toimintaan.

Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa, että terveysviranomaisten mukaan tartuntariski sisätiloissa on paljon suurempi kuin ulkona, joten liikkumisrajoitusten oloissa ei ole mahdollista sallia edes 12-vuotiaiden ja sitä nuorempien harrastuksia sisätiloissa.

Toisaalta opetus- ja kulttuuriministeriö katsoo merkittäväksi Lapsiasiavaltuutetun huomion siitä, että yli 12-vuotiaat lapset ja nuoret jäävät ulkona tapahtuvien harrastusten ulkopuolelle, vaikka lakiehdotuksen mukaan tartuntariski kasvaa merkittävästi vasta 20 ikävuoden jälkeen.